784.4.087(477)
У45

Українські народні пісні в обробці С. Людкевича

«Музична Україна»

Українські народні пісні в обробці С. Людкевича

Упорядник М. Байко

22340
Дніпропетровська міська
централізована бібліотечна
система

Київ
«Музична Україна»
1980

Від упорядника

Велика і розмаїта творчість одного з найстаріших радянських композиторів народного артиста Радянського Союзу Станіслава Пилиповича Людкевича. Серед різних жанрів, в яких працював цей велет музичної культури, чільне місце посідають обробки народних пісень. Вони заполонили його серце ще на зорі юності і пронизують весь багаторічний доробок митця.

Як знавець фольклору С. Людкевич входить в кінці XIX століття (1894 р.) до складу спеціального комітету по систематичному збиранню і публікації народних пісень. В 1902—1906 роках він редагує два томи «Галицько-руських народних мелодій», збірник Д. Січинського, до яких спеціально включив російські революційні пісні для широкого ознайомлення і популяризації.

С. Людкевич — відомий майстер хорових обробок народних пісень для чоловічого, мішаного та жіночого хорів, які набули великої популярності, неодноразово друкувалися, часто виконувалися та виконуються різними хоровими колективами.

Фольклорний матеріал — джерело творчості композитора. Він опрацьовується ним майстерно, з тонким вмінням та знанням справи. Так, у піснях «Ой ти, мій миленький», «Ой ти, зоре вечірняя», «Та не жур мене, моя мати», «Чи се тая криниченька» строфа повторного тексту має обов'язково другу, змінену мелодію. І задумуєшся — котра народна мелодія, а котра створена композитором.

Щодо фортепіанних партій цих пісень — всі вони різноманітні і неповторно майстерно зіткані — мелодія з супроводом. Дуже часто вступ та супровід ведуть свою мелодію, яка допомагає у розкритті змісту, характеру пісні. Наприклад, ліричний вступ і супровід пісні «Ой співаночки мої» дає ліричний настрій, схвильовано-рухливий, «Чи се тая криниченька» вносить неспокій, журу, грайливо-світлий «Про ніженьки» вводить в ліричний настрій опису красуні-дівчини.

У цьому виданні народні пісні для голосу і фортепіано зібрані воєдино і у такому обсязі видаються вперше, кожна з них — це музична перлина.

Обробок народних пісень для жіночого хору чи терцету у С. П. Людкевича порівняно менше, але вони надзвичайно колоритні (приклад, «Гагілка», «В калиновім лісі»). Значна кількість вокальних терцетів опрацьована композитором в останні роки спеціально для тріо сестер Байко, в тому числі переробка творів композиторів І. Лаврівського, М. Вербицького, а також М. Леонтовича.

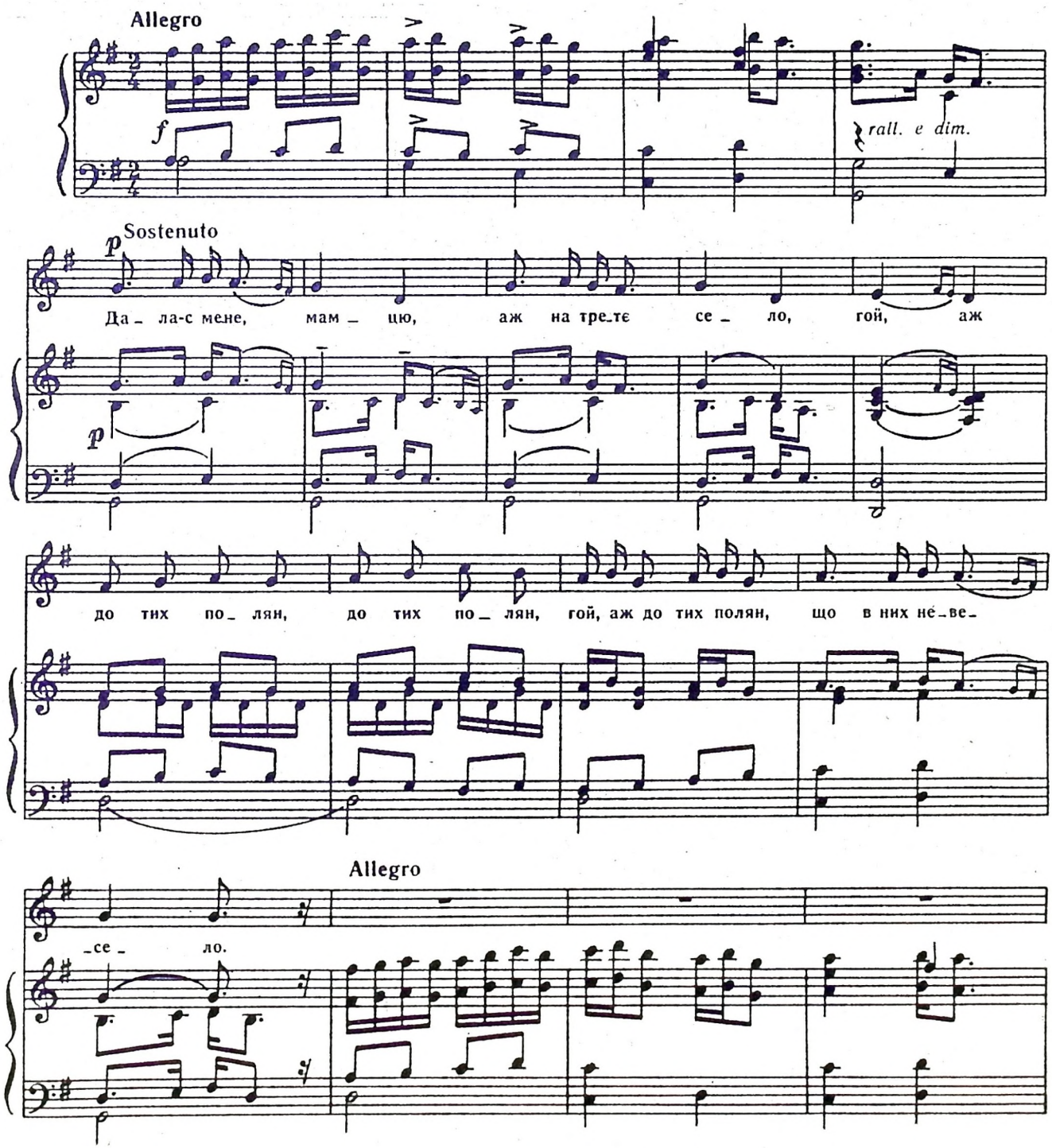
Обробки С. П. Людкевичем народних пісень для солоспіву та терцету являються зразком вокальної літератури. Вони показують художню якість його оригінальної, неповторної індивідуальності як композитора, не втрачають по сьогоднішній день своєї чарівності та популярності.

В 1979 році громадськість нашої країни широко відзначала 100-річчя від дня народження композитора. Комуністична партія і уряд високо оцінили багаторічну плодотворну працю Станіслава Пилиповича Людкевича. За видатні заслуги в галузі розвитку радянської музичної культури Указом Президії Верховної Ради СРСР С. П. Людкевичу присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці.

МАРІЯ БАЙКО

Солоспіви

Дала-с мене, мамцю

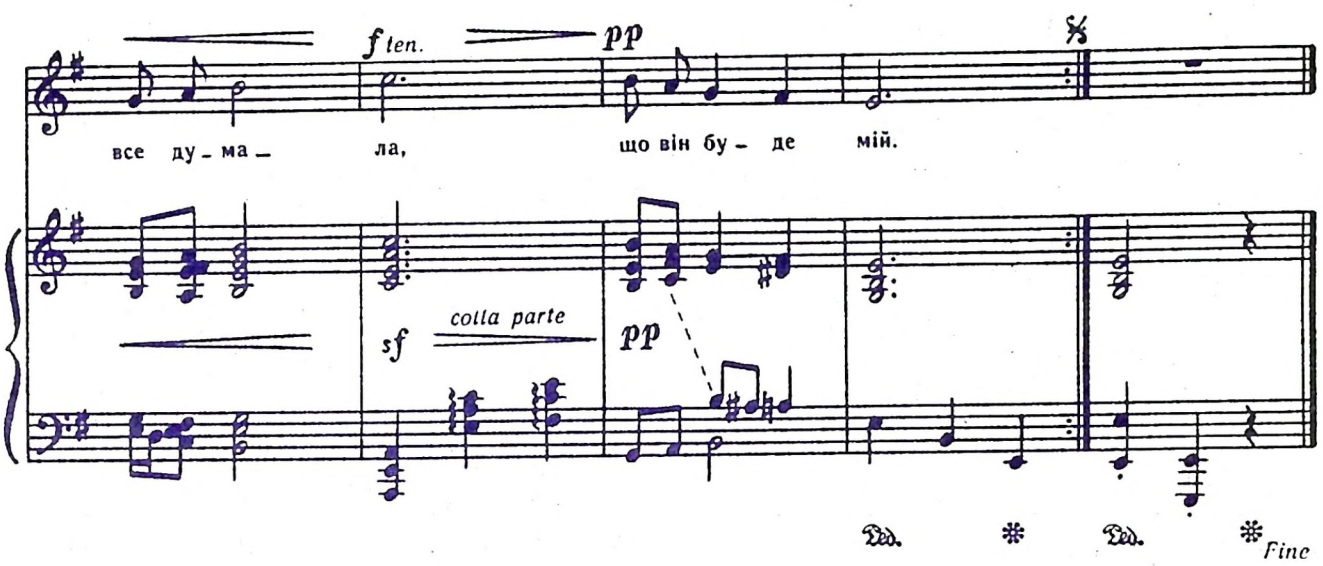

© Видавництво «Музична Україна», 1980

più rall.
Sostenuto
p
Бо у тих по_ ля_ нах лем са_ме ка_
мін ня.
Più mosso
Гой, як, гой, як і_ду, гой, як і_ду
до_до_му, до_до_му, гой, як і_ду до_до_му,— но_ женьки об_ би_ вам.
Sostenuto
rit.
a tempo

Марусенька по саду ходила

Марусенька по саду ходила,
Козаченька за ручку водила.
Всі ягідки визбирала, козаченька годувала,
Все думала, що він буде мій.

Ой не сама по саду ходила,
Козаченька за ручку водила.
Цілувала, милувала, до серденька пригортала,
Все думала, що він буде мій.

Козаченьку, сухотонько ти моя,
Кажуть люди, що не буду я твоя.
Кажуть люди, сама бачу, не раз, не два на день плачу,
Я ж думала, що ти будеш мій!

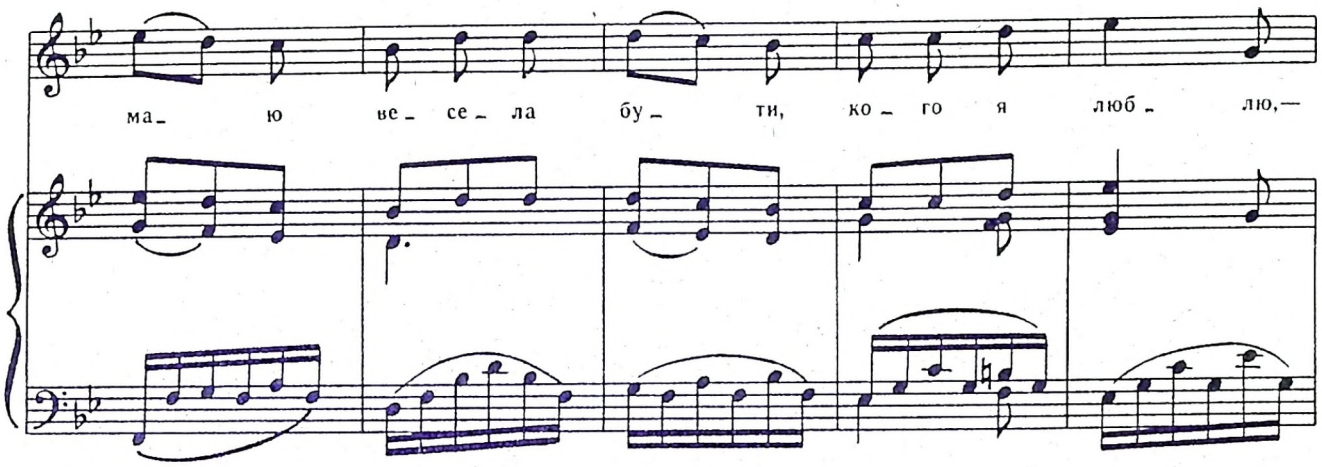
Двічі

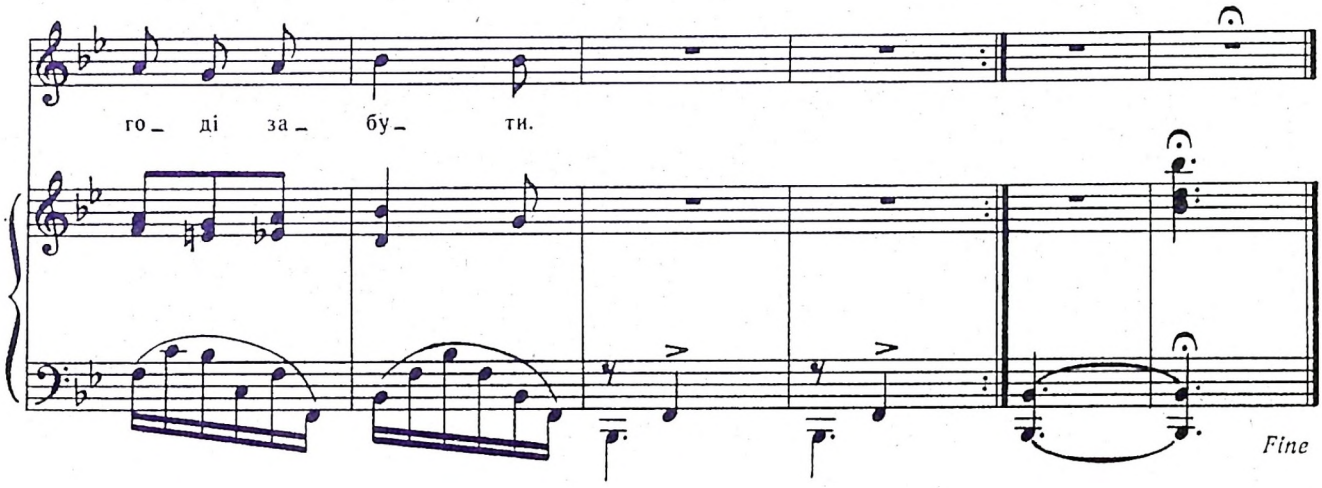
Двічі

Двічі

Ой ти, дівчино зарученая

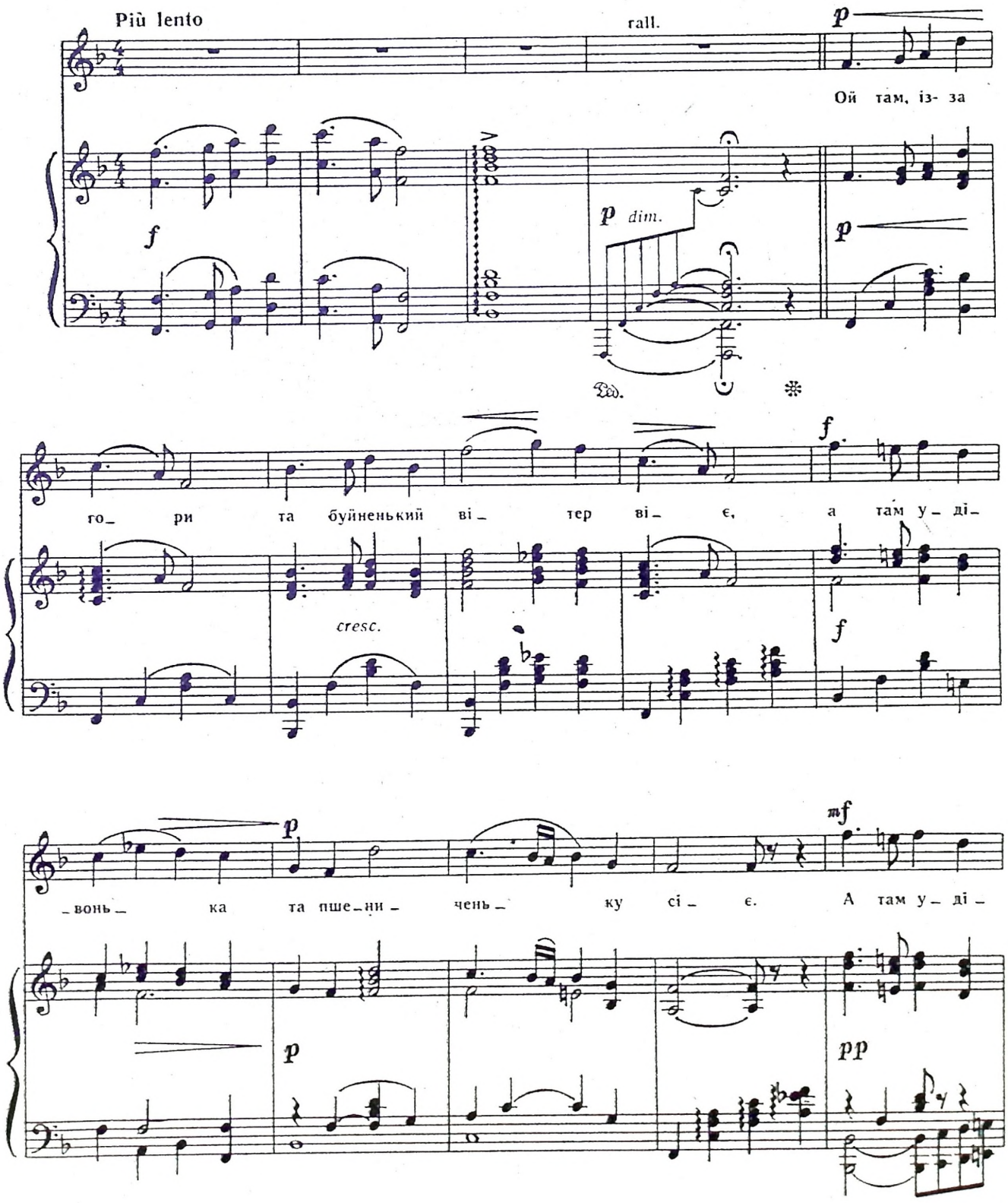
— Ой ти, дівчино заручена,
Чого ти ходиш засмучена?
— Ой як я маю весела бути,
Кого я люблю,— годі забути.

Двічі

— Ой ти, дівчино, думками блудиш,
Сама не знаєш, кого ти любиш.
— Ой знаю, знаю, кого кохаю,
Тільки не знаю, з ким жити маю.

Двічі

Ой там, із-за гори

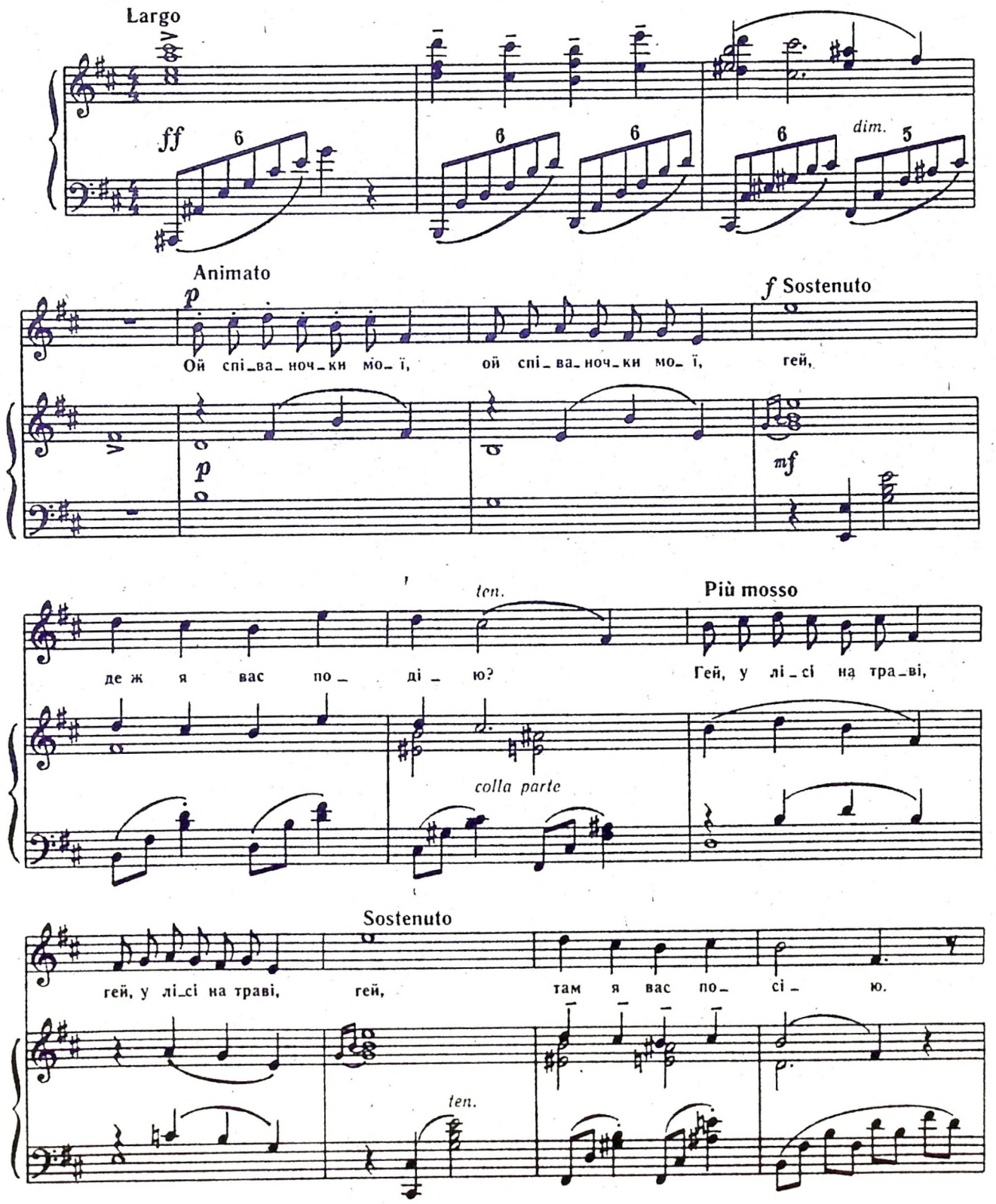
1. Ой там, із-за гори та буйненький вітер віє,
   А там удівонька та пшениченьку сіє. (2)

2. Ой уродить, може, та пшениченька яра
   Та для вдовиних діток, та й на вдовину славу. (2)

3. Ой ще удівонька та додому не дійшла,
   А вже кажуть люди, що пшениця зійшла. (2)

4. Ой ще удівонька та й на лаву не сіла,
   А вже кажуть люди, що пшениця доспіла. (2)

Ой співаночки мої

Animato
mp
Ой пі_дуть ле_гі_ни_ки, ой пі_дуть ле_гі_ни_ки, гей,
f Sostenuto
p
f
Ped.
Più mosso
та тра_ ву ко_ си_ ти та спі_ва_ноч_ки мо_ї,
Sostenuto
та спі_ва_ноч_ки мо_ї всі в тра_ ві на_ хо_
_ди_ ти.
Più mosso
mp
Ой бу_дуть дів_ча_тонь_ка,
p

f Sostenuto
ой бу_дуть дів_ча_тонь_ка,
гей,
на гри_ би хо_
f
_ди_ ти
Più mosso
та спі_ва_ноч_ки мо_ї,
Sostenuto
та ко_ха_ноч_ки мо_ї
всі
в тра_ ві на_ хо_
_ди_
ти.
rall.

Та не жур мене, моя мати

за во_ ро_ та, від віт_ ру ва_
мо_ ло_ до_ го, з бі_ лих ніг зва_
_лю_ ся, ой як ви_ йду за во_ ро_ та,
_ли_ ла, що ти ме_ не, мо_ ло_ до_ го,
rall.
rall.
від віт_ ру ва_ лю_ ся.
з бі_ лих ніг зва_ ли_ ла.
rall.
rall.
3
3
3
3

Про ніженьки

Над беріженьком стояла, стояла,
Білії ніженьки вмивала, вмивала.
— Ніженьки мої білії, білії,
Кому будете милії, милії? (2)

— Не хвастай, дівча, за білії ніжки,
Бо підем завтра в ліс на орішки.
— Мої ніженьки білі, як гуся,
Хоч на орісі не засмалюся. (2)

— Що твоя ніженька — біла лебідка,
В темну ніченьку не видко, не видко.
Пошли нам, боже, на темні ночі
Для тебе й мене совині очі. (2)

Ой продала дівчинонька серце

Ой продала дівчинонька гребінь
Та й купила козакові ремінь,
Ремінь за гребінь купила,
Вона його вірно любила.

Ой продала дівчинонька сало
Та й купила козаку кресало,
Кресало за сало купила,
Вона його вірно любила.

Ой продала дівчинонька гуску
Та й купила козакові хустку,
Хустку за гуску купила,
Вона його вірно любила.

Ой продала дівчинонька серце
Та й купила козаку сідельце,
Сідельце за серце купила,
Вона його вірно любила.

Та не спав я нічку

Ой ти, зоре вечірняя

p sub.
ти, мій чор_но_бри_вий, та де ж ти ся
ї_ду си_вим ко_нем, мо_же, я ще
p
mf
зби_ра_єш? Ти, мій ми_лий, ти, мій чор_но_бри_вий,
по_вер_ну. І_ду по_лем, ї_ду си_вим ко_нем,
та де ж ти ся зби_ра_єш?
мо_же, я ще по_вер_ну.
p
pp

Ой ти, мій миленький

Залітай, залітай

pp
Си_ вий го_ луб за_ зи_ра_ є, ква_ти_ронь_ ку
Чи го во_ да за_ му_ ли_ ла, чи го ін_ ша
от_ ви_ра_ є: — На доб_рий день, ми_ ла, го_ лу_бонь_ ко
за_ ма_ни_ ла, що мя по_ ки_ да_ є, у мя не бу_
Для повторення
Для закінчення
си_ ва.
_ва_ є.
rall.
pp

Чи се тая криниченька

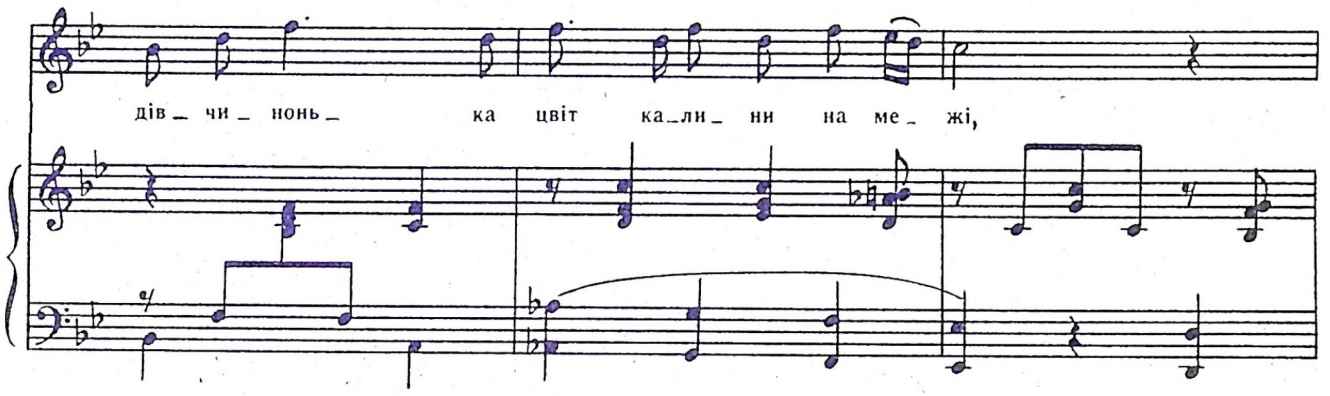

візьмуть інші люди, моя
вже не буде, не доле моя. Ой жаль
mf
mf
dim.
сер_ цю буде, візьмуть інші люди, моя
dim.
вже не буде, не доле моя.
Ped.

Там, на горі, крута межа

* Варіант куплетів (3 такти).

Там, на горі, крута межа, там бистра тече вода,
Там дівчина, як калина, хорошая, молода. (2)

Ти, дівчино русявая, я з тобою покохавсь,
Я крутою та межою доріженьку утоптав. (2)

Посіяла дівчинонька цвіт калини на межі.
— Чей пришле ми мій миленький сватів сеї осені. (2)

— Дарма, дівча, квіти сієш, вони тобі не зійдуть,
Дарма просиш батька, неньку, за мене тя не дадуть. (2)

Ой нависли чорні хмари

Poco animato
ні з гад_ ки, ні з мис_ ли... Я го_ ди_ ну
за_ сні_ ва_ ю, а го_ ди_ ну пла_ чу,
rall. molto
sf
p
rall. molto
Lento
pp
як я те_ бе, мій ми_лень_ кий, дов_го не по_ ба_ чу...
pp dolce

Ой кум до куми залицявся

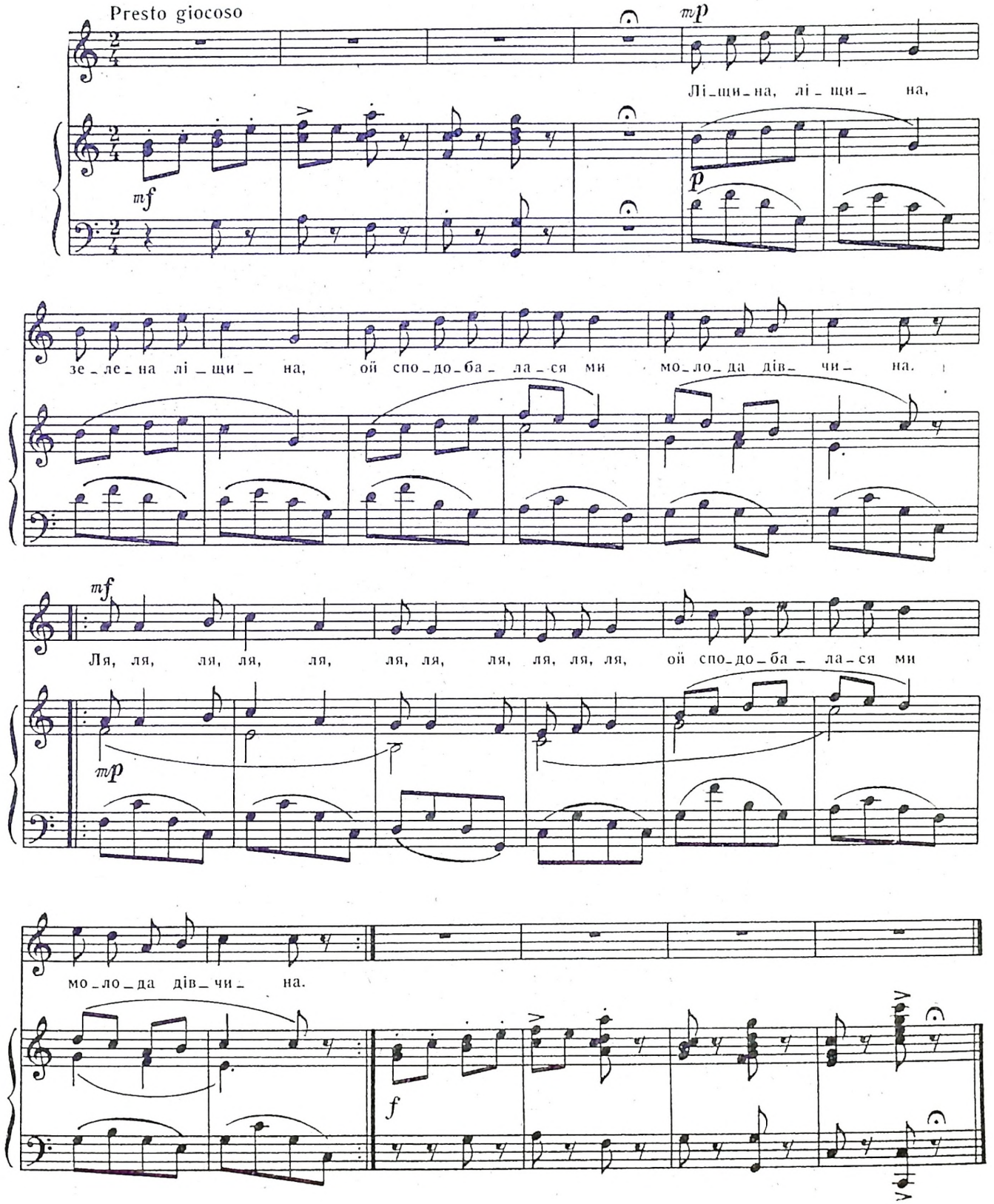

кру_ гом ку_ ма хо_ ро_ ша. Кум_ цю мо_ _ я,
sf
го_ луб_ цю мо_ я, хто б то_ бі так ви_ о_ рав,
як_ би не я?
sf

Ой кум до куми залицявся,
На коноплі виорати обіцявся.
Як орав, так орав,
Так до куми казав:
— То кума, то душа,
Кругом кума хороша.
Кумцю моя, голубцю моя,
Хто б тобі так виорав, якби не я?

Ой кум до куми залицявся,
Конопельки засіяти обіцявся.
Ой сіяв, так сіяв,
Засіваючи казав:
— То кума, то душа,
Кругом кума хороша.
Кумцю моя, голубцю моя,
Хто б тобі так засіяв, якби не я?

Ой кум до куми залицявся,
Конопельки обтіпати обіцявся.
Як тіпав, обтіпав,
Обтіпаючи казав:
— То кума, то душа,
Кругом кума хороша.
Кумцю моя, голубцю моя,
Хто б тобі так обтіпав, якби не я?

Ліщина, ліщина

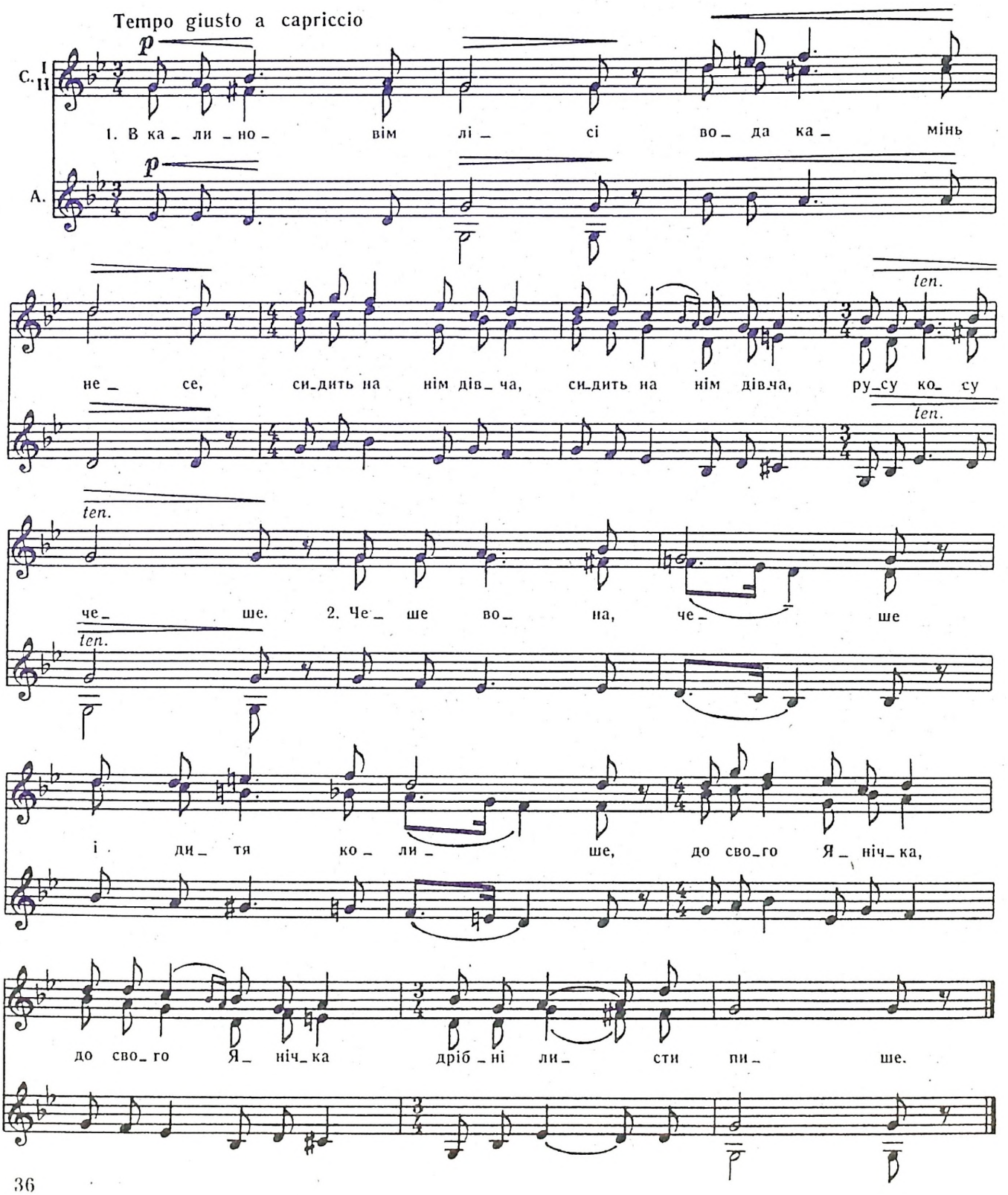

Ой вийду я за ворота

Ансамблі

В калиновім лісі

В калиновім лісі вода камінь несе,
Сидить на нім дівча, сидить на нім дівча,
Русу косу чеше.

Чеше вона, чеше і дитя колише,
До свого Янічка, до свого Янічка
Дрібні листи пише.

Пише вона, пише дрібнесеньку стрічку,
Що напише листок, що напише листок,
То кидає в річку.

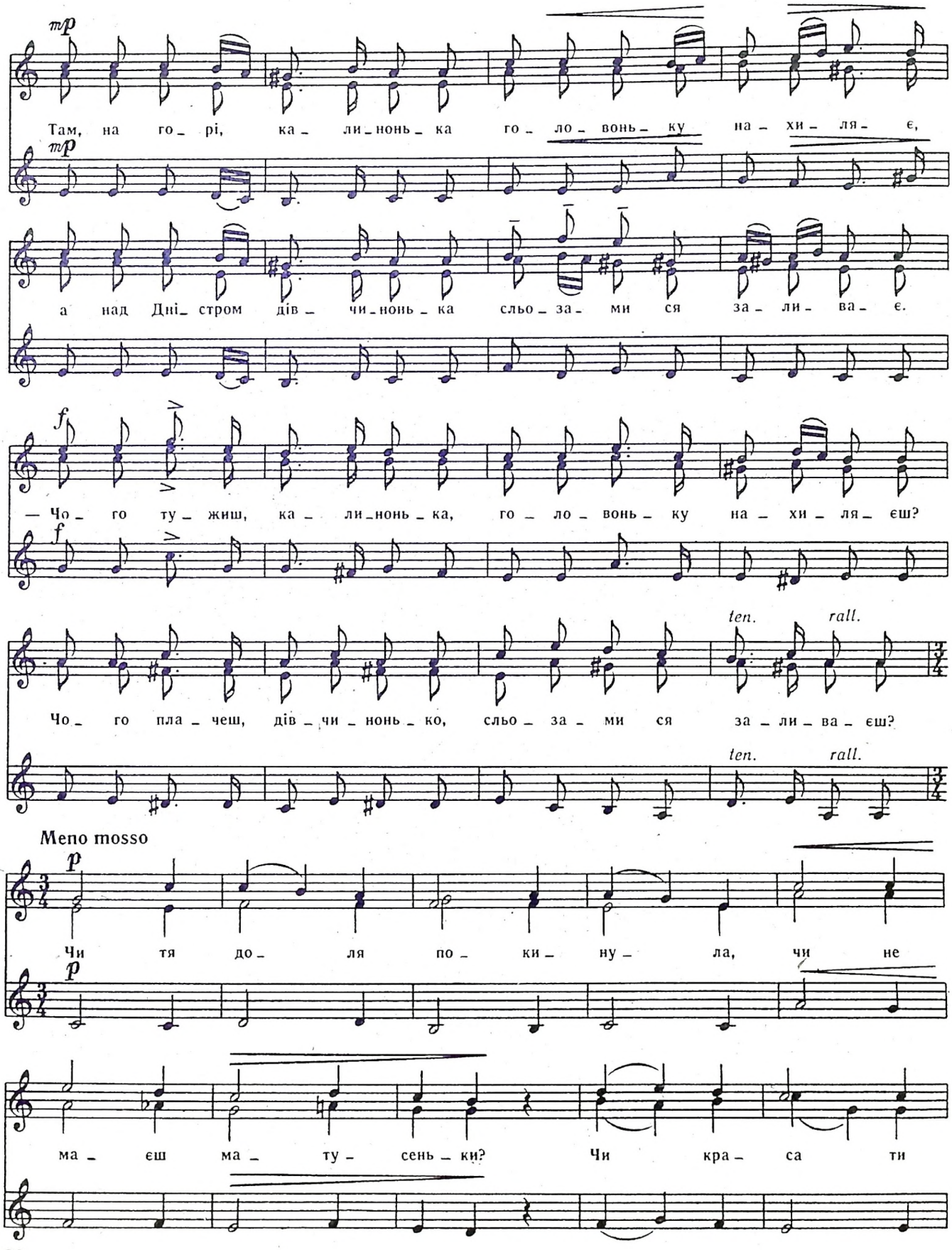
Ой пливи, листочку, пливи за водою,
Запитай Янічка, запитай Янічка,
Чи він тужить за мною?

Осінь

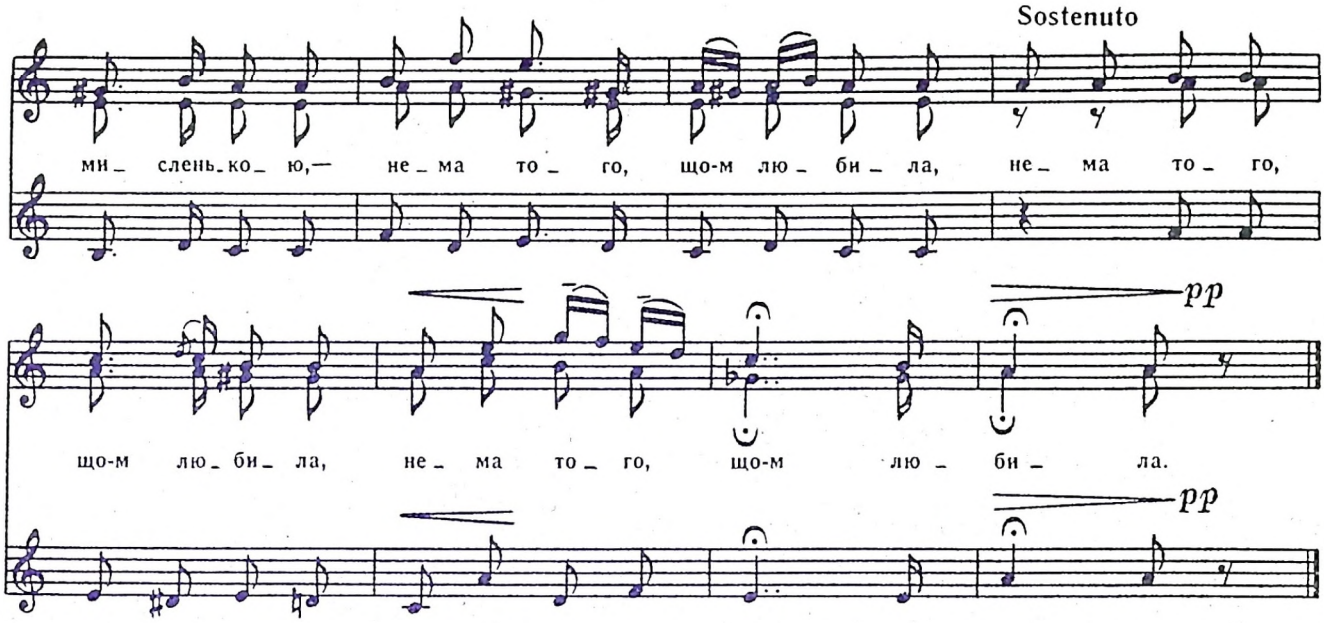
Слова М. Устияновича

Музика І. Лаврівського
Аранжировка С. Людкевича

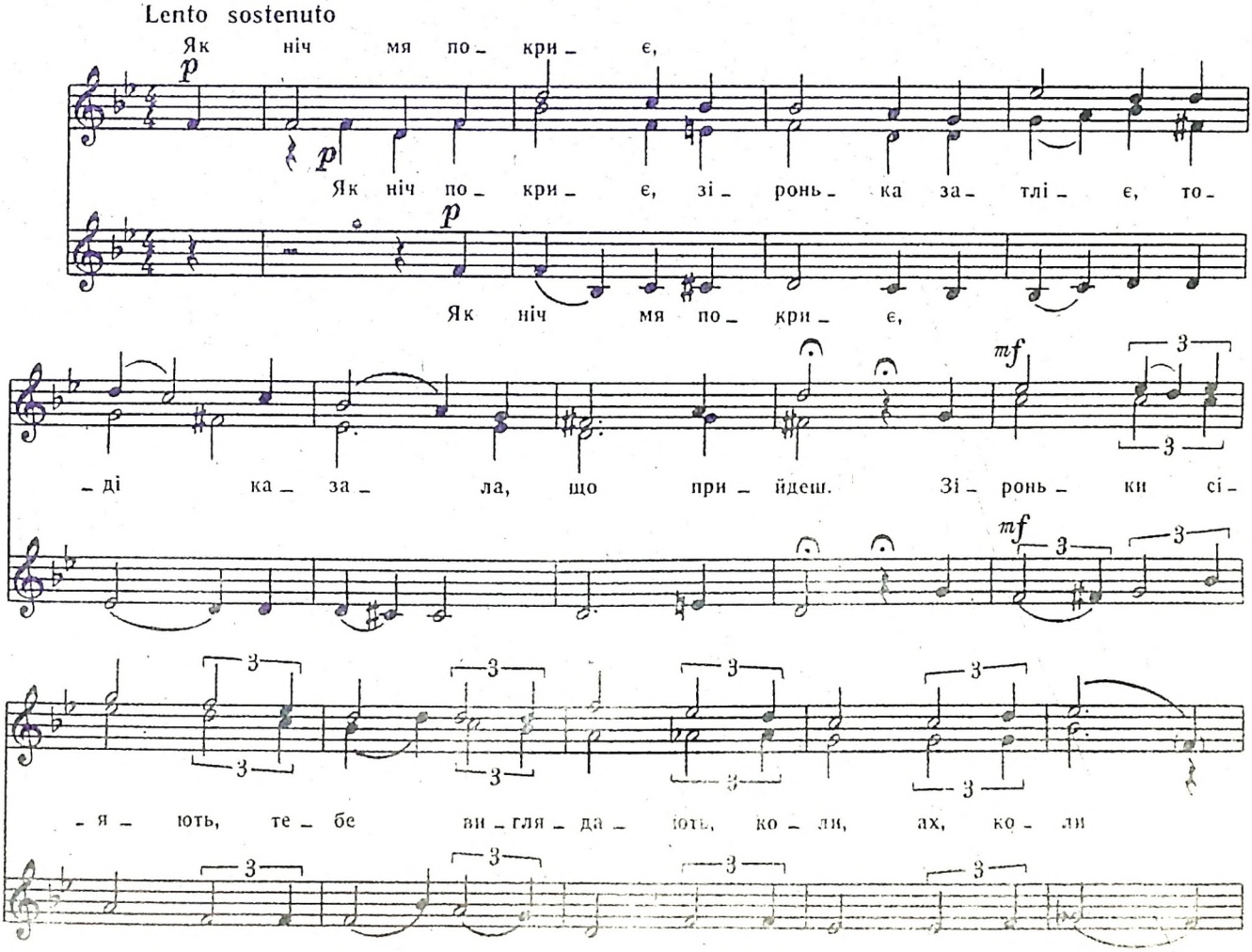

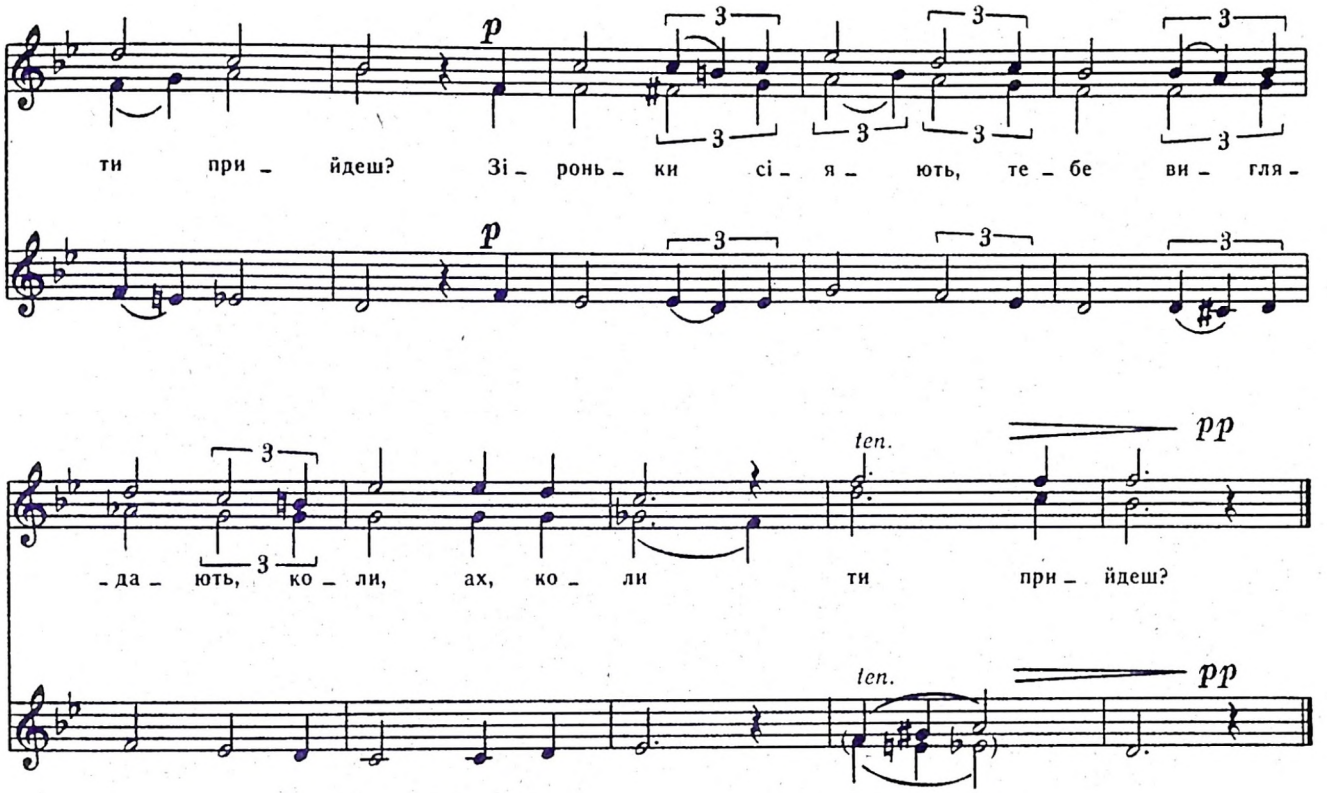

mp
Там, на го_ рі, ка_ ли_нонь_ка го_ ло_ вонь_ ку на_ хи_ ля_ є,
mp
а над Дні_ стром дів_ чи_нонь_ка сльо_ за_ ми ся за_ ли_ ва_ є.
f
— Чо_ го ту_ жиш, ка_ ли_нонь_ка, го_ ло_ вонь_ ку на_ хи_ ля_ єш?
f
ten. rall.
Чо_ го пла_ чеш, дів_ чи_нонь_ко, сльо_ за_ ми ся за_ ли_ ва_ єш?
ten. rall.
Meno mosso
p
Чи тя до_ ля по_ ки_ ну_ ла, чи не
p
ма_ єш ма_ ту_ сень_ ки? Чи кра_ са ти

за_ ги_ ну_ ла, чи го_ во_ рять во_ рі_
f
_жень_ки? — Ні мя до_ ля по_ ки_ ну_ ла,
f
ні не ма_ ю ма_ ту_ сень_ки, ні кра_ са ми
за_ ги_ ну_ ла, ні го_ во_ рять во_ рі_
Tempo I
жень ки. Лиш ми туж_ но
ten.
за вес_ но_ ю, що так ско_ ро пе_ ре_ цві_ ла, ку_ ди гля_ ну
ten.

Як ніч мя покриє

Як ніч мя покриє, зіронька затліє,
Тоді казала, що прийдеш.
Зіроньки сіяють, тебе виглядають,
Коли, ах, коли ти прийдеш? | *Двічі*

Де ж ти ся поділа, ти, доле щаслива,
Подруго моїх давніх літ?
Не вернеш ніколи, пропалась поволі,
Пропала в незнаний той світ. | *Двічі*

Красна зоре

Слова Я. Головацького

Музика І. Лаврівського
Аранжировка С. Людкевича

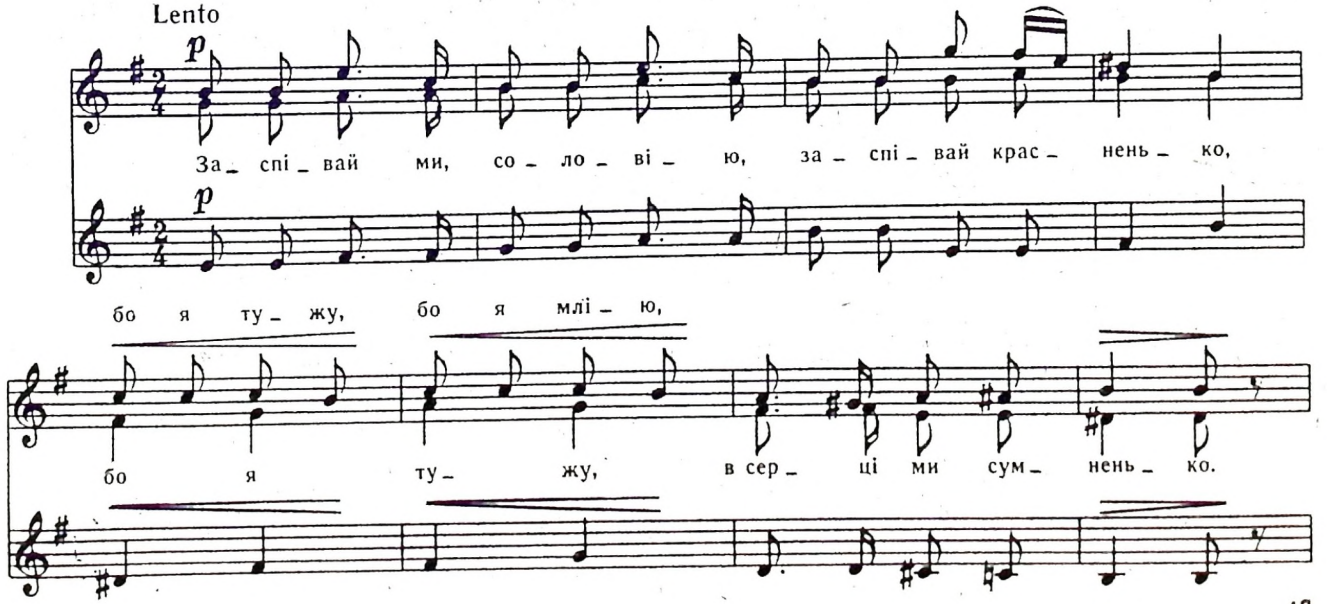

p
з ви_ со_ ти, при_ хи_ ли_ ся ниж_ че, при_ хи_ ли_ ся
p
f
ближ_ че, сер_ ця мо_го ту_ гу, ту_ гу роз_же_ ни.
f
За_ сви_стай ми, як сви_ста_ла, ко_ли в щас_тю мо_їм жив.
Лю_ бо, нім тя чор_ний,
pp
Лю_бо, щи_ро все сі_я_лось, нім тя чор_ний мрак за_крив.
pp
Più mosso
f
За_ сві_чай ми ми_ ло, за_ сі_ яй ми щи_ ро,
f

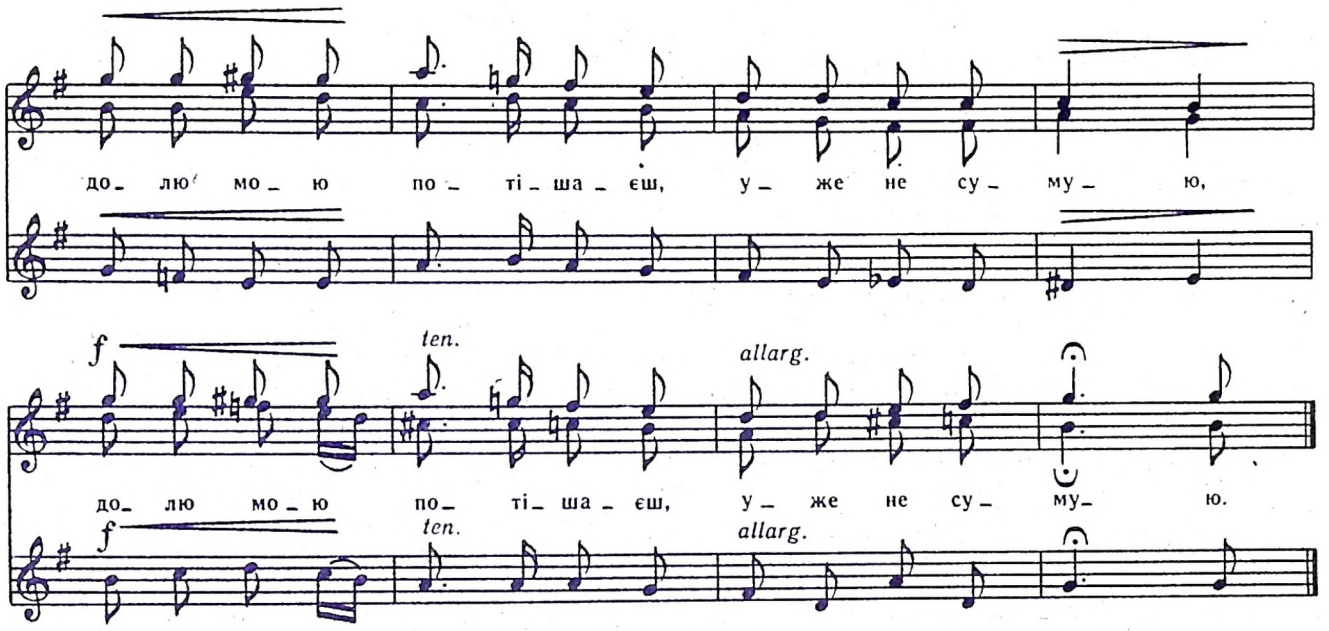
Заспівай ми, соловію

Слова Я. Головацького

Музика І. Лаврівського
Аранжировка С. Людкевича

Più mosso
mf
За_ спі_вай ми, пта_ши_нонь_ко, в ду_ би_ ні ми_ лень_ ко,
mf
p
за_ спі_вай ми, го_ лу_ бонь_ко, по_ ті_ши сер_ день_ ко.
p
Tempo I
p
Бо я, бід_ний си_ро_ти_ на, до_ лі вже не ма_ ю,
p
pp
си_ вень_ ко_ го тво_ го оч_ ка ко_ ли не ви_ да_ ю.
pp
f
А як ти ми за_ спі_ва_ єш, як го_ лос по_ чу_ ю,—
f

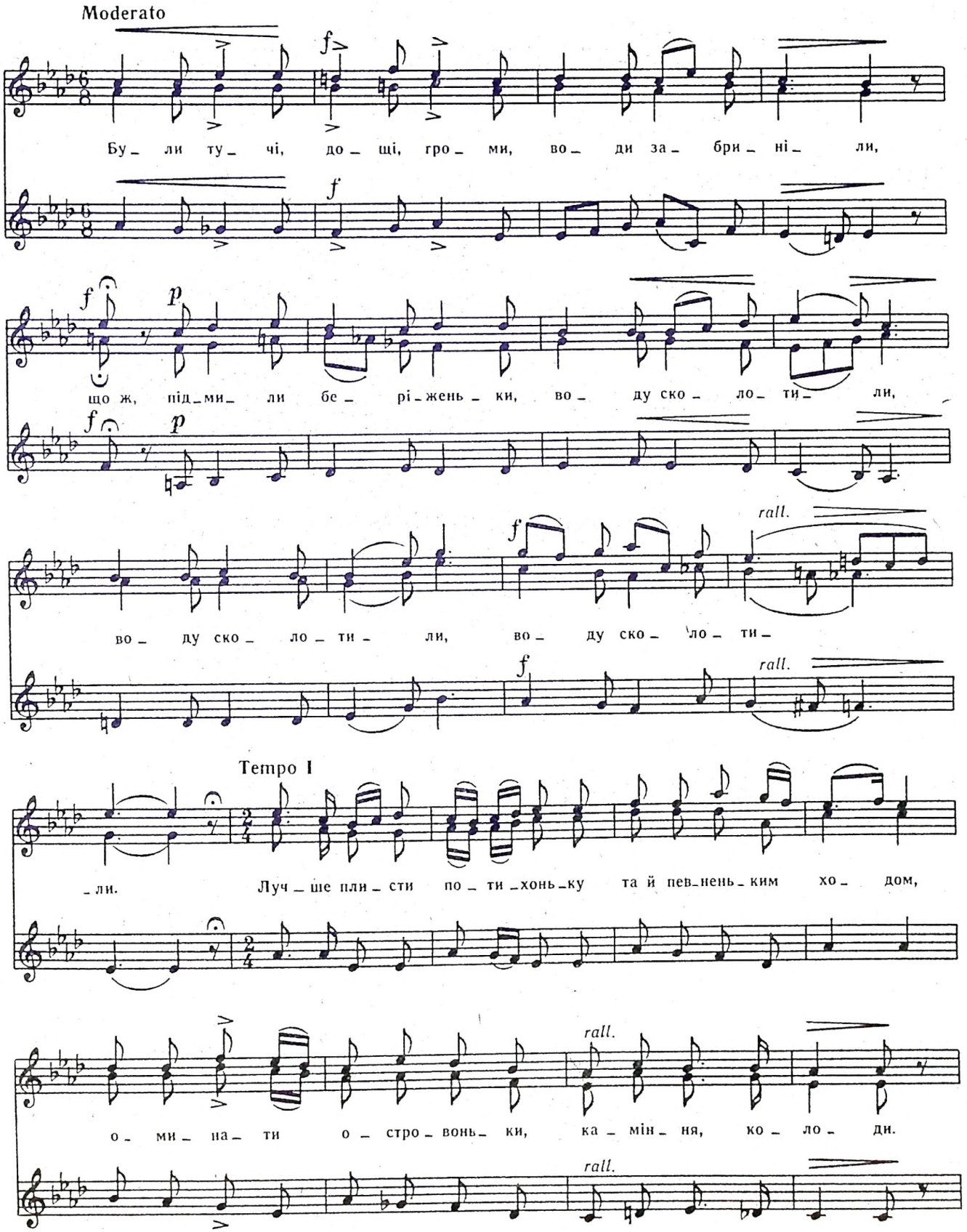
Річенька

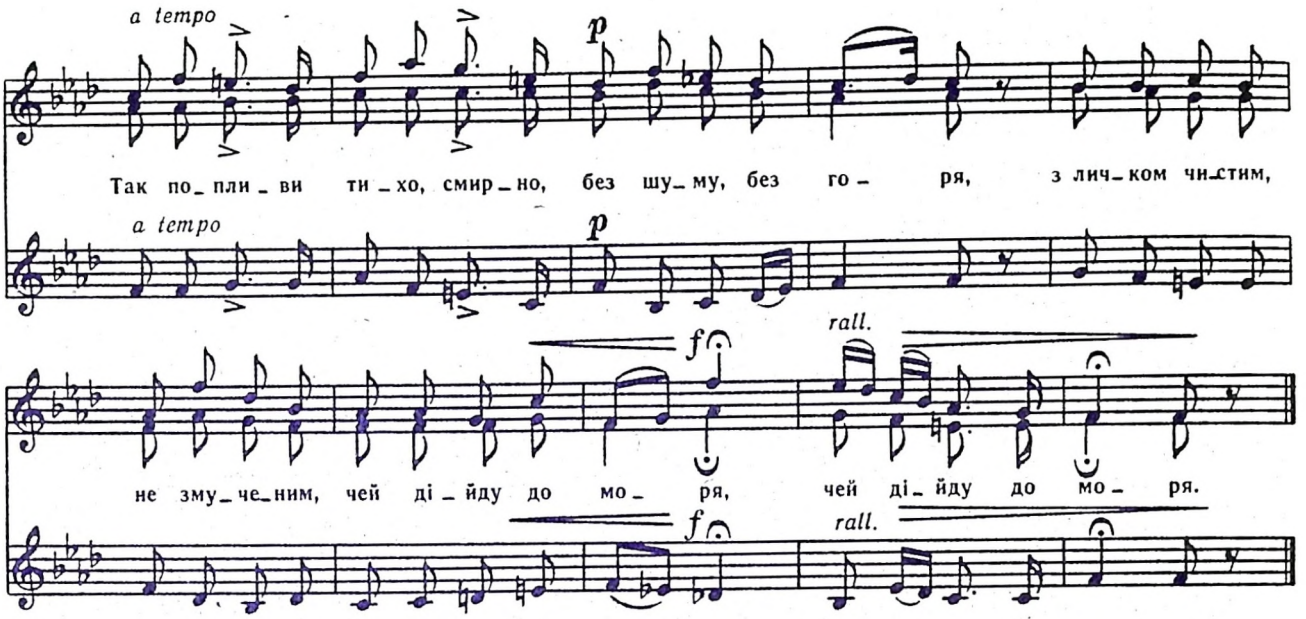
Слова Я. Головацького

Музика І. Лаврівського
Аранжировка С. Людкевича

cresc.
шу_ ми, гу_ ди фи_ лень_ ко_ ю, щоб да_ ле_ ко чу_ ти!
cresc.
— Як же ж ме_ ні, рід_ ний си_ ну, не пли_ сти по_ во_ лі?
Ви_ со_ кі_ ї бе_ рі_ жень_ ки та й рів_нень_ ке по_ ле.
f
Я би в хви_ лю за_ гри_ мі_ ла, та во_ ди_ ці ма_ ло,
f
ten.
за_ те глад_ ке лич_ ко мо_ є, чис_ те як зер_ ка_ ло.
ten.

Moderato
Бу_ ли ту_ чі, до_ щі, гро_ ми, во_ ди за_ бри_ ні_ ли,
що ж, під_ми_ ли бе_ рі_жень_ ки, во_ ду ско_ ло_ ти_ ли,
во_ ду ско_ ло_ ти_ ли, во_ ду ско_ ло_ ти_
rall.
rall.
Tempo I
_ли. Луч_ше пли_ сти по_ ти_хонь_ку та й пев_нень_ким хо_ дом,
о_ ми_ на_ ти о_ стро_ вонь_ ки, ка_ мін_ ня, ко_ ло_ ди.
rall.
rall.

Ой устану я в понеділок

Обробка М. Леонтовича Аранжировка С. Людкевича

Ой устану я в понеділок,
Чи не напряду я хоч починок.

Приспів:

Ой пряла чи не пряла, простіть, люди, що збрехала.
І клоччя курить, і головка болить, і до корчми кортить.
Ой там куми п'ють, ой там куми ждуть, ой там вони випивають
Та все мене споминають: — Що за новина, що куми нема?

Ой устану я у вівторок,
Чи не напряду я пасмів сорок.

Приспів.

Ой устану я у середу,
Чи не напряду я попереду.

Приспів.

Ой устану я у четвер,
Чи не напряду я хоч тепер.

Приспів.

Ой устану я у п'ятницю,
Чи не напряду я хоч частицю.

Приспів.

Ой устану я у суботу,
Чи не напряду я всю роботу.

Приспів.

Гагілка

Moderato
C.I
A!...
giocoso
C.II
A!...
Moderato
dim.
Ped.
Presto
Ян_ чи_ ку- по_до_ лян_ чи_
Presto
_ку, по_ плинь, по_ плинь по Ду_ най_ чи_ ку.

p cresc.
Роз_ че_ ши си
p cresc.
ку_ че_ри_ці та чор_нень_кі ті бро_ви_ці. Ян_ чи_ ку- по_ до_
f
f
mf
dim.
лян чи_ ку, по_ плинь, по_ плинь по Ду_най_ чи_
dim.
dim.

-ку.
p
p
p
sf
p cresc.
f
С.І
Ви-йди, ви-йди на ву-ли-цю, шу-кай со-бі по-се-стри-ці. Ян- чи-
p cresc.
f
А.
Ви-йди, ви-йди на ву- ли- цю, шу- кай со- бі по- се- стри-ці. Ян-
p cresc.
f
-ку- бі-ло-дан- чи- ку, по- плинь, по- плинь по Ду-
-чи- ку- бі-ло-дан- чи- ку, по- плинь, по- плинь

най чи_ ку.
по Ду_най_ чи_ ку.
p
p cresc.
Та возь_ми_ся по_під боч_ки, за_ве_ди на сво_ї скоч_ки.
sf
p cresc.
f
Ян_ чи_ ку- по_до_лян_ чи_ ку, по_ плинь, по_
f
f

плинь по Ду най чи ку.
Moderato
Для продовження
A!...
giocoso
A!...
Moderato
Для продовження
rall.
Для закінчення
Sostenuto, grazioso
sempre
Ой не хо ди,
Для закінчення
Sostenuto, grazioso

ка_чу_ронь_ку, в го_ро_хо_ вім він _ ку, в го_ро_хо_ вім він_ ку.
С.I
Ви_ би_ рай си, ка_чу_ронь_ ку, що_най_кра_ щу
С. II
А.
Ви_ би_ рай си, ка_ чу_
дів_ ку. що_най_кра_ щу дів_ ку.
кра_ щу дів_ ку,
ронь ку, що_най_кра_ щу дів_ ку.

Не ка_за_ ла ста_ра ма_ ти кра_лі ви_ би_ ра_ ти.
Не ка_за_ ла ста_ра ма_ ти кра_лі ви_ би_ ра_ ти,
Не ка_ за_ ла ста_ ра ма_ ти
Не ка_ за_ ла ста_ ра ма_ ти
cresc
кра_ лі ви_ би_ ра_ ти, кра_лі, ви_ би_ ра_ ти.
си_ро_тонь_ ку взя_ ти, си_ро_тонь_ ку взя_ ти.
cresc.
кра_ лі, кра_ лі ви_ би_ ра_ ти.
си_ ро_ тонь_ ку ви_ би_ ра_ ти.
cresc.
Ой не хо_ ди, ка_чу_ронь_ ку,
mf
mf
Ой не хо_ ди, ка_чу_ронь_ ку, в го_ ро_ хо_ вім

Розвивайся ти, дубочку

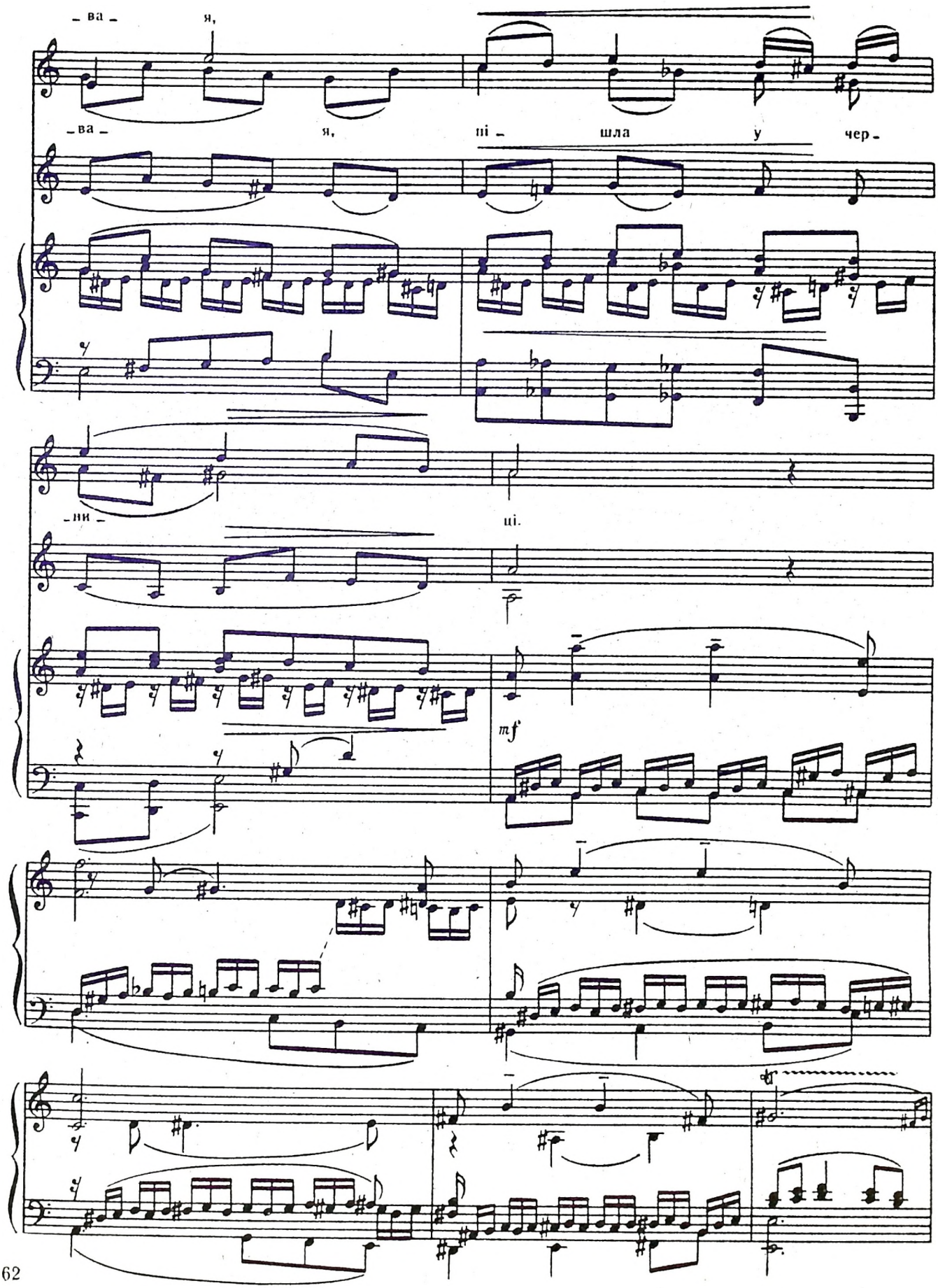

8
С. I II
Розвивай - ся ти, дубоч - ку,
А.
Розвивай - ся
p
на чо - ти - ри ли - сти.
Лю - бив ко - зак три дів -
дів -
Лю - бив

_чи _ ни
_чи _ ни та й не мав ко _ рис _ ти.
ко_зак три дів_чи_ни
дів _ чи _ ни
Лю _ бив ко_зак три дів _ чи _ ни та й не мав ко _ рис _
_ти.
cresc.

Од – на вліт – ку
p
Од – на вліт – ку
p
за – між пі – шла, а дру – га в м'яс –
– ни – щі.

А тре – тя – я, чор – ня – ва – я
А тре – тя – я, чор – ня – ва – я,
ні – шла у чер – ни –
– ці.
А тре – тя – я, чор – ня –

_ва_ я,
_ва_ я, ші_ шла у чер_
_ни_ ші.
mf

A...
p
A...
p
A...
pp
p
p
poco a poco dim
rall.
ppp

Зміст

Від упорядника 2

Солоспіви

Дала-с мене, мамцю 3
Марусенька по саду ходила 5
Ой ти, дівчино зарученая 7
Ой там, із-за гори 9
Ой співаночки мої 11
Та не жур мене, моя мати 14
Про ніженьки 16
Ой продала дівчинонька серце 18
Та не спав я нічку 19
Ой ти, зоре вечірняя 20
Ой ти, мій миленький 22
Залітай, залітай 23
Чи се тая криниченька 25
Там, на горі, крута межа 27
Ой нависли чорні хмари 29
Ой кум до куми залицявся 31
Ліщина, ліщина 34
Ой вийду я за ворота 35

Ансамблі

В калиновім лісі 36
Осінь. Слова М. Устияновича. Музика І. Лаврівського. Аранжировка С. Людкевича 37
Як ніч мя покриє 40
Красна зоре. Слова Я. Головацького, музика І. Лаврівського. Аранжировка С. Людкевича 41
Заспівай ми, соловію. Слова Я. Головацького, музика І. Лаврівського. Аранжировка С. Людкевича 43
Річенька. Слова Я. Головацького. Музика І. Лаврівського. Аранжировка С. Людкевича 45
Ой устану я в понеділок. Обробка М. Леонтовича. Аранжировка С. Людкевича 48
Гагілка 50
Розвивайся ти, дубочку 57

80 к.

0862

Составитель
Мария Яковлевна Байко

Украинские народные песни в обработке С. Людкевича

(На украинском языке)

Издательство «Музична Україна»
Государственного комитета
Украинской ССР
по делам издательств,
полиграфии и книжной торговли

Редактор Г. Я. Гембера
Літредактори П. Г. Горецький, Г. І. Гдаль
Художній редактор К. Ф. Контар
Обкладинка художника Л. В. Големєнкової
Технічний редактор А. А. Донець
Коректори П. П. Клевець, Т. І. Павлюк
Л. О. Рубінська

У $\frac{90307-214}{M208(04)-80}$ 73.80. 4809010000

Здано на виробництво 16.05.79
Підписано до друку 02.04.80
БФ 32878
Формат 84 × 108/16
Папір офсетний № 2
Гарнітура конкорд
Спосіб друку офсетний
Умовн.-друк. арк. 6,72
Обл.-видавн. арк. 7,17
Тираж 3 000. Зам. № 9—3586. Ціна 80 к.
Видавництво «Музична Україна»
Державного комітету Української РСР
у справах видавництв,
поліграфії і книжкової торгівлі,
252004, Київ, Пушкінська, 32.

Київська нотна фабрика
республіканського виробничого
об'єднання «Поліграфкнига»
Держкомвидаву УРСР, Київ, Фрунзе, 51-а